

Arbeid med skolemiljø på Brattås skole

2021-2022

Skolens visjon:

Mangfold er en berikelse, den enkelte unik. Vi fremmer raushet, kreativitet og læringsglede!

INNHOOLD

1. FORMÅL.....	3
2. INNLEDNING.....	3
3. RETTIGHETER OG VERDIGRUNNLAG.....	4
4. NULLTOLERANSE OG FOREBYGGENDE ARBEID.....	6
5. AKTIVITETSPLIKT.....	12
6. HÅNDTERING.....	14
7. STATSFORVALTERS HÅNDHEVING AV AKTIVITETSPLIKTEN I ENKELTSAKER	16
VEDLEGG 1:	17
NYTTIGE NETTSTEDER:	18
KILDER:	18

1. FORMÅL

Planen gir føringer på hvordan vi på Brattås skole skal arbeide for å skape et trygt og godt skolemiljø for elevene våre. Den bygger på gjeldende lovverk, opplæringslovens § 9A. Formålet med planen er å kvalitetssikre og synliggjøre skolens arbeid i å sikre at elevene har et trygt og godt skolemiljø.

Det skal til en hver tid arbeides for at Brattås skole skal være fri for krenkende atferd. Skolemiljøet skal virke positivt på elevenes fysiske og psykiske helse, trivsel og læring.

Alle ansatte og foresatte ved skolen må kjenne innholdet i planen, samt være kjent sitt ansvar i skolemiljøarbeidet.

2. INNLEDNING

Opplæringsloven § 9 A handler om elevenes skolemiljø. Retten til et trygt og godt skolemiljø etter opplæringsloven §9 A-1 gjelder for alle som er elever på barnetrinnet, ungdomsskolen og i den videregående skole. Ingen elever skal bli utsatt for krenkende ord eller handlinger som mobbing, diskriminering, vold, trakassering eller utestenging. Det gjelder både i skoletiden, på leksetid og SFO.

Kapittel 9 A gjelder ikke på skoleveien eller i fritiden.

§ 9 A-2. Retten til eit trygt og godt skolemiljø

«Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.

Det er elevenes egen opplevelse av hvordan de har det på skolen, som er avgjørende».

Med skolemiljø, som også betegnes som det psykososiale miljøet, menes de mellommenneskelige forhold ved skolen, det sosiale miljøet, og hvordan eleven og personalet opplever dette. I dette ligger også elevens opplevelse av læringssituasjonen. Skolemiljøet skal virke positivt på elevenes helse, trivsel og læring, trygghet og sosial tilhørighet.

§ 9 A blir omtalt som "elevenes arbeidsmiljølov". Skolen plikter å rette opp forhold når elevens subjektive oppfatning er at skolemiljøet ikke fremmer barnets helse, trivsel eller læring.

Skolen plikter å informere elever og foreldre om deres rettigheter etter opplæringsloven kapittel 9 A, og om skolens aktivitetsplikt og muligheten til å melde saken til statsforvalter. Elevene og foreldrene skal få nok informasjon til å kunne vurdere om elevens rettigheter er oppfylt og hvordan

de kan gå frem for å sikre at elevenes rettigheter oppfylles. Brattås skole har valgt å lage denne planen som et ledd i dette arbeidet.

3. RETTIGHETER OG VERDIGRUNNLAG

Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle.

Et raust og støttende læringsmiljø er grunnlaget for en positiv kultur der elevene oppmuntres og stimuleres til faglig og sosial utvikling. Føler elevene seg utrygge, kan det hemme læring. Trygge læringsmiljøer utvikles og opprettholdes av tydelige og omsorgsfulle voksne, i samarbeid med elevene. De ansatte på skolen, foresatte og elevene har sammen ansvar for å fremme helse, trivsel og læring, og for å forebygge mobbing og krenkelser. I arbeidet med å utvikle et inkluderende og inspirerende læringsmiljø skal mangfold anerkjennes som en ressurs (Udir LK20).

Kjennetegn på et godt læringsmiljø

- Skolen har en god ledelse som kontinuerlig arbeider med å forbedre ulike sider ved læringsmiljøet og har gode rutiner for arbeidet med mobbing.
- Skolen har utviklet en god klasseledelse preget av gode relasjoner mellom lærer og elev.
- Skolen har positive relasjoner mellom elevene og en kultur for læring blant elevene.
- Skolen har gode relasjoner og et godt samarbeid med foreldrene. (UDIR: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/skolemiljo/psykososialt-miljo/hva-er-et-godt-laringsmiljo/>)

Alle elever på Brattås skole skal oppleve et trygt og godt skolemiljø uten mobbing og andre krenkelser. Dette er viktig for barns utvikling, læring, sosiale samhandling og tilhørighet.

På Brattås skole er den enkelte elev svært betydningsfull som individ, og som en viktig del av fellesskapet. Vi har kvalifiserte ansatte som bidrar til at skolen er et varmt, inkluderende sted å være, hvor det er trygt og godt å lære. De voksne på skolen er tydelige ledere på arenaene elevene befinner seg. Det arbeides relasjonsfokuseret, i gode og støttende trinnfelleskap, gjennom bruk av ulike metoder. Elevene skal oppleve å bli annerkjent, tatt på alvor av voksne som viser at man tar ansvar og følger opp.

For at barn og unge skal erfare skolekonteksten som en helsefremmende kontekst der livsmestringsopplevelser er en sentral del av skolehverdagen, er det avgjørende at læringsmiljøet er inkluderende. Både nasjonal og internasjonal forskning understreker betydningen av et inkluderende læringsmiljø. Med dette menes de betingelser i skolen som fremmer barn og unges helse, trivsel, emosjonelle, sosiale og kognitive utvikling (Aviles, Anderson & Davila, 2006; Cobb-Roberts, Dorn & Shircliffe, 2006). (<https://utdanningsforskning.no/artikler/2017/pa-vei-mot-en-ny-forstaelse-av-mobbing-i-et-folkehelseperspektiv/>)

FNs barnekonvensjon er en internasjonal avtale som gir barn og unge under 18 år et særskilt menneskerettighetsvern. Den gir barna de samme grunnleggende rettigheter, uansett hvem de er og hvor de bor. Her er sentrale prinsipper som skal være førende i arbeid med barn og unge. Barnekonvensjonen er delt inn i fire hovedområder av rettigheter:

- Barn har rett til liv og helse
- Barn har rett til skolegang og utvikling
- Barn har rett til omsorg og beskyttelse
- Barn har rett til deltakelse og innflytelse

Formålsparagrafen i opplæringsloven angir verdigrunnlaget for skolen. Formålet med opplæringen er blant annet at elevene skal utvikle «kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og felleskap i samfunnet». Et grunnleggende utgangspunkt for all virksomhet i skolen er at elevene skal få realisere sitt potensial, til det beste for seg selv og andre.

Opplæringslovens formålsparagraf angir skolens verdigrunnlag, og lyder som følger:

Opplæringa i skole og lærebedrift skal, i samarbeid og forståing med heimen, opne dører mot verda og framtida og gi elevane og lærlingane historisk og kulturell innsikt og forankring.

Opplæringa skal byggje på grunnleggjande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjeving, likeverd og solidaritet, verdiar som òg kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane.

Opplæringa skal bidra til å utvide kjennskapen til og forståinga av den nasjonale kulturarven og vår felles internasjonale kulturtradisjon.

Opplæringa skal gi innsikt i kulturelt mangfald og vise respekt for den einskilde si overtyding. Ho skal fremje demokrati, likestilling og vitskapleg tenkjemåte.

Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrøng.

Elevane og lærlingane skal lære å tenkje kritisk og handle etisk og miljøbevisst. Dei skal ha medansvar og rett til medverknad.

Skolen og lærebedrifta skal møte elevane og lærlingane med tillit, respekt og krav og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeidast.

(Opplæringsloven § 1-1)

Den overordnede delen beskriver det grunnsynet som skal prege pedagogisk praksis i hele grunnopplæringen. Den skal også ligge til grunn for samarbeidet mellom hjem og skole. Overordnet del tydeliggjør skolens og lærebedriftens ansvar for danning og for utvikling av kompetansen til alle deltakere i grunnopplæringen. Alle som arbeider i grunnopplæringen, må la dette grunnsynet prege planleggingen, gjennomføringen og utviklingen av opplæringen.

4. NULLTOLERANSE OG FOREBYGGENDE ARBEID

§ 9 A-3. Nulltoleranse og førebyggjande arbeid

«Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering.

Skolen skal førebyggje brot på retten til eit trygt og godt skolemiljø ved å arbeide kontinuerleg for å fremje helse, trivselen og læringa til elevane».

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenkelser. Prinsippet om nulltoleranse ble tatt inn i opplæringsloven 01.08.17 for å understreke hvor viktig det er at skolen har tydelige holdninger på dette området.

Med kontinuerlig legges det til grunn at det at arbeidet er satt i et system. Det systematiske arbeidet skal være gjennomtenkt og planmessig. Planene og rutineene må være innarbeidet, og følges av personalet når det jobbes med saker som vedrører det psykososiale skolemiljøet til elevene.

Dette er definisjonen av mobbing elevene blir presentert for i Elevundersøkelsen: «Med mobbing mener vi gjentatte negative handlinger fra en eller flere sammen, mot en elev som kan ha vanskelig for å forsvare seg. Mobbing kan være å kalle en annen stygge ting og erte, holde en annen utenfor, baksnakke eller slå, dytte eller holde fast.» (Udir)

Ifølge Djupedalutvalget er krenkelser et samlebegrep for ord og eller handlinger der en persons integritet eller verdighet blir krenket. Mobbing kan også defineres som handlinger som krenker individets opplevelse av å høre til, og være en betydningsfull del av fellesskapet.

Definisjon av ulike begreper som omhandler krenkende ord og handlinger:

Vold innebærer at noen bruker fysisk makt som kan skade andre.

Diskriminering betyr at en person blir dårligere behandlet eller trakassert, for eksempel på grunn av kjønn, funksjonsevne, tro, hudfarge eller opprinnelse (nasjonal eller etnisk).

Trakassering deles gjerne opp i verbal trakassering utsagn knyttet til kjønn, etnisitet, legning, utseende etc.. Ikke-verbal trakassering gjennom gester eller bilder. Fysisk trakassering gjennom f.eks. uønsket beføling.

Utestenging betyr at noen så godt som alltid blir holdt utenfor en gruppe eller et trinn.

Digitale krenkelser kan være mer intense fordi de ikke er knyttet til tid og sted, de skjer på digitale arenaer som sosiale medier og spill der voksne ikke har den samme kontrollen, barnet/ungdommen ønsker selv å være på disse arenaene, informasjonen spres raskt og nås ut til mange og informasjonen kan være vanskelig å slette. Å bli utsatt for digitale krenkelser kan gi like store konsekvenser som å bli utsatt for krenkelser ansikt til ansikt.

Rektor er ansvarlig for den daglige oppfølgingen av skolens systematiske arbeid. Ansvar for sosialpedagogisk oppfølging, og arbeid knyttet til oppfølging av §9A kan delegeres til undervisningsinspektør. På Brattås har vi en undervisningsinspektør med sosiallærerfunksjon. Vedkommende har et ekstra ansvar knyttet til oppfølging rundt sosiale utfordringer og §9A. Sosiallærer jobber tett med helsesykepleier.

4.1 FOREBYGGENDE OG HOLDNINGSSKAPENDE ARBEID

Brattås skole har valgt følgende strategier for å forebygge, avdekke og stoppe krenkende ord og handlinger i skolen:

Helhetlig arbeid med læringsmiljøet

Vennskap og opplevelse av tilhørighet er den viktigste vekstfaktoren for læring og utvikling. Barn og unge med god sosial kompetanse utvikler positive relasjoner til medelever og lærere på en hensiktsmessig måte. De står bedre rustet til å mestre skolen som sosial arena enn barn som ikke

i samme grad mestrer de sosiale kodene. De sosialt kompetente blir lettere akseptert blant andre barn, unge og voksne. De har også ofte en mer positiv oppfatning av seg selv. Barn og unge som har god sosial kompetanse ser ut til å ha et vern mot negativt samspill i jevnaldergruppen og uttrykker større uavhengighet og selvstendighet. Disse barna er også i større grad i stand til å løse konflikter og avklare uenigheter seg i mellom. De har tro på at de kan bruke sin kompetanse til å mestre motgang og stress (Ogden, 1995; Jahnsen, Ertesvåg og Westrheim, 2013).

Kontaktlærere plikter å følge opp det forebyggende arbeidet med Smart oppvekst. Det arbeides systematisk med SmArt, hvor tilnærmingen er basert på styrkene hos den enkelte. I et styrkebasert perspektiv tas det utgangspunkt i helsefremmende tenking, hvor fokuset ligger på de positive helseaspektene,

og i det å fremme det vi ønsker mer av. SMART bygger på verdiene styrkefokus, medvirkning, anerkjennelse, relasjoner og trening. Arbeidet med disse verdiene er godt forankret i vårt arbeid på Brattås, og går ut på å ivareta alle barns grunnleggende behov, samt det å ha et felles språk om følelser. Her brukes begrepet sosial innovasjon som er basert på ideen om at mennesker kan omforme den verden vi er en del av til noe bedre under de rette omstendighetene. Innovasjonen er sosial, både i måten den utvikles på og i løsningsforslagene som utvikles. Dette skjer gjennom deltakende og myndiggjørende prosesser, med målsetning om å skape verdier og holdninger som kommer alle til gode. Viktige faktorer er inkludering og mestring. Dette gjenspeiler seg i alle ledd på vår skole. Ivaretagelse av elevenes psykiske helse står sentralt, og ansees som en forutsetning for å kunne utnytte sitt læringspotensiale til det fulle.

Ved oppstart av året jobber vi bevisst med å legge premissene for et godt klasse- og skolemiljø, hvor målet er at alle opplever inkludering, trygghet og læringsglede. I år starter vi opp med å navngi oppstartskene Vi. Dette vil være tema på fellessamlinger, samt årets tema på Brattåsdagen.

BTI (Bedre tverrfaglig innsats)- arbeidet er en naturlig del av skolens helhetlige arbeid. BTI-veiledernes innhold er implementert i strukturer og ukentlige rutiner på skolen. Personalet er forpliktet til å lese gjennom veilederne ved oppstart av nytt skoleår, slik at de er friskt i minne ved oppstart.

PPT og Psykisk helseteam bidrar med kompetanseheving knyttet til arbeid med COS (Cirkel of security/ trygghets sirkelen).

Tilsyn i friminutt: De som har tilsyn skal bruke refleksvest, være ute til rett tid, og ellers følge «rutiner for tilsyn».

Trivselsprogrammet: Er et program hvor elever er trivselsledere som organiserer spennende aktiviteter for elevene i friminuttene for å forebygge uønsket adferd. Det er et program for økt aktivitet og mer trygghet i friminuttene, som skal bidra til at vil at elever opplever glede på skolen og vil være med på å bidra til at man deltar i positive interaksjoner, bygger vennskap, er respektfulle og inkluderende.

God klasseledelse er en forutsetning for et godt læringsmiljø. De ansatte skal ha kontroll over egne følelser, være tydelige i sin kommunikasjon og be om veiledning hvis miljøet i klassen utvikler seg negativt. Gode rutiner og gode strukturer danner en ramme som gode relasjoner kan utvikle seg innenfor. Det frigjør tid og energi til læring. De voksnes evne til å lede klasser og grupper er en like viktig bærende - bjelke for læring og trivsel som det relasjoner er. I sin ledelse av klassen eller gruppa, styrer den voksne den sosiale samhandlingen mellom elevene. En proaktiv lærer som er tett på elevgruppen har mulighet til å fange opp dynamikken i gruppen før krenkelser og mobbing får etablert seg.

Kontaktlærer har ansvaret for å gjennomføre spørreundersøkelser, elevsamtaler samt utviklingssamtaler hvor trivsel og relasjoner er tema gjennom året.

Elevene skal sikres medvirkning gjennom gode prosesser i de ulike klassene i læringssituasjon, utviklingssamtaler, elevsamtaler, elevråd og skolemiljøutvalg.

Foresatte skal sikres medvirkning gjennom FAU, hjem-skole samarbeid, skolemiljøutvalg, foreldremøter og utviklingssamtaler.

Voksne skaper vennskap. Vennskap er viktig for trivsel og læring. Jo bedre og mer inkluderende vennskap det er i en klasse, jo bedre læringsmiljø blir det. Noen elever trenger hjelp til å bygge vennskap. Her kan de voksne spille en viktig rolle. Skoleledelsen kan oppfordre foreldrene, for eksempel gjennom FAU, til å bidra til ulike aktiviteter for å skape gode relasjoner mellom barn og unge, på skolen og i fritiden. I tillegg til FUG har Utdanningsdirektoratet utarbeidet en idébank med tips til hva foreldre kan bidra med i dette arbeidet.

Slik kan du som foresatt bidra: I Færder er vi opptatt av betydningen av å være et lag rundt barnet, og det afrikanske uttrykket «It takes a village to raise a child». Du som forelder, er den viktigste ressursen for ditt barns læring og utvikling. Vi anbefaler at du bidrar til et trygt og godt oppvekstmiljø ved å:

- Omtale andre barn og foresatte positivt.
- Gjør en innsats for å bli kjent med voksne og barn på skolen
- Følg opp det som blir bestemt
- Engasjer deg i å skape et godt miljø
- Vær raus og inkluderende, bidra til at alle får være med.

**voksne skaper
vennskap**
Sammen

Rutine for å systematisk følge opp det forebyggende arbeidet:

	<i>Oppgave:</i>	<i>Tidspunkt:</i>	<i>Ansvar:</i>
1.	Opplæring og informasjon til alle ansatte: Gjennomgang av gjeldende planer, regler og rutiner, både lokale og kommunale. Eksempler: -Arbeid med skolemiljø på Brattås skole. - Skoleregler/ rutiner .	Ved skolestart.	Lærere/miljø-veiledere/ fagarbeidere/ assistenter/ undervisningsinspektør/rector
2.	Skolens planer og tiltak for forebyggende, og holdnings skapende arbeid gjennomsyrrer skolehverdagen. Det arbeides godt med sosial kompetanse, og bevisstgjøring rundt hva mobbing er. Dette gjenspeiles i periode- og årsplanlegging, samt det daglige og ukentlige arbeid på det enkelte trinn.	Løpende	Lærere/miljø-veiledere/ fagarbeidere/ assistenter/ undervisningsinspektør/rector
4.	Nye foresatte gjøres kjent med at planen Arbeid med skolemiljø på Brattås skole, ordensreglement for skolene i Færder kommune og skolens egne regler ligger på skolens hjemmeside.	I informasjon til foresatte ved oppstart.	Kontaktlærere/ Undervisningsinspektør/rector
5.	Elevene gjøres kjent med kommunens Ordensreglement, og skolereglene (jf. § 9 A-10). Trinnregler lages på det enkelte trinn.	Hver høst	Kontaktlærere
6.	Trivselsledere velges, og læres opp.	Hver høst	Trivselsleder-ansvarlig/kontaktlærere
7.	Tiltak og aktiviteter vedrørende skolemiljø tas opp i elevråd.	Hver høst	Elevrådskontakt
8.	Gjennomgang av trivselsundersøkelsen og elevundersøkelsen tas opp i personalet, elevråd, FAU, SU og SMU.	Hver vår	Rektor
9.	Det oppnevnes to elever (elevrådsleder + nestleder) fra elevrådet med et særlig ansvar for skolemiljøet (jf. § 9 A-8).	Oppstart høst	Elevrådet

10.	Tiltak på trinn vurderes kontinuerlig utifra det enkelte trinns behov.	Hver høst, ellers ukentlig etter behov	Rektor
11.	Inspeksjonsrutiner gjennomgås/ evalueres.	Høst og etter behov	Rektor
12.	Skolens arbeid med læringsmiljøet drøftes på kvalitetssamtalen	Vår	Rektor / virksomhetsdirektør
13.	Evaluering av forebyggende og holdnings skapende arbeid i personalet, elevråd, FAU, SU og SMU	På avtalte tider gjennom året	Rektor
14.	Etablert samarbeid med hjelpetjenestene i tråd med BTI-modellen.	Ved oppstart av skoleåret, og ved kontinuerlig oppfølging	Rektor
15.	To foreldremøter	høst og vår	Kontaktlærere/ Ledelsen
14.	Internkontroll: Praksis i forhold til oppfølging av Opplæringsloven §9a.	Løpende ukentlig	Undervisningsinspektør/ rektor

Utdanningsdirektoratet har utarbeidet forskningsbasert materiell for helhetlig arbeid med læringsmiljø.

Utdanningsdirektoratet har også utarbeidet veiledning til ansatte og ledere i grunnskolen i arbeidet mot mobbing. Her finnes også nyttig informasjon til foresatte og elever:

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/skolemiljo/>

5. AKTIVITETSPLIKT

§ 9 A-4. Aktivitetsplikt for å sikre at elevar har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø

Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg.

Alle som arbeider på skolen, skal varsle rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeigaren i alvorlege tilfelle.

Ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarast undersøkje saka.

Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørge for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

Skolen skal sørge for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid.

Skolen skal lage ein skriftleg plan når det skal gjerast tiltak i ei sak. I planen skal det stå

- a. kva problem tiltaka skal løyse
- b. kva tiltak skolen har planlagt
- c. når tiltaka skal gjennomførast
- d. kven som er ansvarleg for gjennomføringa av tiltaka

Brattås skole skal i sin daglige virksomhet arbeide med å avdekke tilfeller av mobbing, diskriminering, vold og trakassering.

Rutiner for
Det er viktig at
sammenheng
arbeidet.

avdekking på Brattås skole:
følgende sees i
med det forbyggende

Oppgave:	Ansvar:
Aktivitetsplikten følges opp – samtlige voksne følger med, griper inn, og varsler skoleledelsen ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.	Alle som arbeider på skolen. Dette innebærer da lærere, fagarbeidere, assistenter, vaktmester, helsesykepleier, renholdere og ledelse.
Mistrivsel/mobbing kartlegges gjennom elevsamtaler 2 ganger i året, samt kontinuerlig arbeid med det psykososiale miljøet på gruppe og individnivå gjennom arbeid med ulike temaer. Kontaktlærer rapporterer funn til undervisningsinspektør eller rektor, hvor det i samarbeid avgjøres videre oppfølging.	Kontaktlærere/ undervisningsinspektører/ rektor Helsesykepleier er en viktig medspiller i arbeidet.
Arbeid med læringsmiljø, relasjon og trygghet på trinn, med intensjon om at elevene skal være trygge på å si ifra.	Kontaktlærer fagere/miljø-veiledere/ fagarbeidere/ assistenter/ undervisningsinspektør/rektor
Systematisk arbeid med alle de forebyggende tiltakene	Kontaktlærer/ undervisningsinspektør/rektor
Nasjonal elevundersøkelse 1 gang i året, 5.-7.trinn	Kontaktlærer/ undervisningsinspektør/rektor
Lokal trivselsundersøkelse 1 gang i året, hele skolen.	Kontaktlærer/ undervisningsinspektør/rektor
Tema på foreldremøter, elevråd og skolemiljøutvalg	skolemiljøutvalg Kontaktlærer/elevrådskontakt/rektor, samt viktige samarbeidspartnere som PPT, BV, helsesøster og fysioterapeuter.

Systematisk tilsyn i friminutt jfr. Punkt under forebyggende arbeid	Alle som har tilsyn
Bruk av avvikssystem i kvalitetssystemet	Alle ansatte

Meldeskjema (vedlegg 1) benyttes av:

- ansatte ved mistanke om at en elev er utsatt for krenkende ord eller handlinger
- foresatte som vil melde om at en elev er utsatt for krenkende ord eller handlinger
- mottaker av melding om at en elev er utsatt for krenkende ord eller handlinger

6. HÅNDTERING

Handlingsplan for Brattås skole når vi mottar en melding via meldeskjema, eller annen form for muntlig eller skriftlig kontakt:

	Oppgave	Ansvar	Dokumentasjon
1	Undersøkelser og observasjon settes i gang umiddelbart for å kartlegge situasjonen. Samtale med den som har opplevd krenkelser , sett eller fått informasjon om krenkelsene/ mobbingen(kort samtale for å få en foreløpig oversikt). Det gjøres en fordeling av hvem som utfører hvilke oppgaver.	-Kontaktlærer -Undervisningsinspektør med sosiallærerfunksjon - (rektor orienteres)	Meldeskjema (vedlegg 1)
2	Det avtales et møte med foresatte til eleven som opplever seg krenket , fortrinnsvis med eleven, men dette må vurderes utifra en vurdering knyttet til barnets beste, hvor barnets stemme er sentral. Skolen har ansvar for å legge til rette for et godt samarbeid når det gjelder tiltak som kan/bør gjøres. En plan for oppfølging hvor saken undersøkelse avtales. Når man undersøker saken, gjennomføres samtale med eleven, observasjoner, samt andre tiltak man anser som hensiktsmessig. Nytt møte avtales.	Kontaktlærer/ Undervisningsinspektør eller rektor. Rektor informeres dersom undervisningsinspektør håndterer saken, ved ukentlig gjennomgang i ledermøte.	Referat med en skriftlig aktivitetsplan jf. §9 A-4 femte ledd

3	Samtaler med eleven(e) som krenker. Er det flere som plager, snakkes det med en om gangen. Hensikten med samtalen er å gi beskjed om at slik atferd er uakseptabel og må stoppe umiddelbart. Gjøre avtaler om oppfølging.	Kontaktlærer/ Undervisnings- inspektør/rektor informeres.	Referat
4	Samtale med foresatte til barnet som har gjort handlinger som oppleves som krenkende, fortrinnsvis sammen med barnet. Skolen har ansvar for å legge til rette for et godt samarbeid når det gjelder tiltak som kan/bør gjøres.	Kontaktlærer/ Undervisnings- inspektør/rektor informeres.	Referat
5	Aktivetsplan , viktige avklaringer som gjøres i møte: -Hva tiltakene skal løse -Hvilke tiltak skolen har gjort -Når tiltakene skal gjennomføres -Hvem som er ansvarlig for gjennomføringen av tiltakene -Når tiltakene skal evalueres. Hva som er best for eleven skal være et grunnleggende hensyn i skolen sitt arbeid.	Kontaktlærer/Under- visningsinspektør/ rektor	
6	Evaluering av tiltak. Når tiltakene evalueres, vurderes også behov for nye tiltak.	Kontaktlærere/under- visningsinspektør/ rektor	Referat/ eventuelt ny aktivetsplan.
8	Sanksjoner. Eventuelle sanksjoner må være i tråd med ordensreglementet. Skolene må dokumentere bruk av sanksjoner. Skolen må vurdere om det skal utarbeides en egen plan dersom sanksjonen er inngripende.	Undervisningsinspekt ør/rektor og Virksomhetsdirektør (v/skolebytte)	Referat/ enkeltvedtak
9	Oppfølging. Situasjonen følges inntil utfordringene opphører helt. Alle involverte elever skal følges opp. Det kan ta tid å komme over alvorlige krenkelser. Den/de som krenker har også	Kontaktlærer/ Undervisningsinspekt ør/rektor	Referat

	utfordringer, det er svært viktig at samtlige barn ivaretas og får hjelp og støtte for å kunne endre situasjonen.		
10	Dersom krenkende atferd ikke opphører , skal andre eksterne parter inn i saken, for eksempel PPT, tverrfaglig utvalg, barnevern, politi eller konfliktråd.		
11	Dersom det er voksne ved skolen som plager en elev, blir dette en personalsak jf. § 9 A-5	Rektor	Referat

All skriftlighet må dokumenteres i elevens digitale mappe i IST og Websak.

7. STATSFORVALTERS HÅNDHEVING AV AKTVITETSPLIKTEN I ENKELTSAKER

§ 9 A-6 Statsforvalter si håndheving av aktivitetsplikten i enkeltsaker

«Dersom ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, kan eleven eller foreldra melde saka til statsforvaltaren etter at saka er teken opp med rektor.

Statsforvaltaren skal avgjere om aktivitetsplikta etter [§§ 9 A-4](#) og [9 A-5](#) er oppfylt. Dersom saka ikkje er teken opp med rektor, eller om det er under ei veke sidan ho vart teken opp, skal statsforvaltaren avvise saka, med mindre særlege grunnar gjer dette urimeleg. Det same gjeld dersom saka ikkje gjeld skolemiljøet på skolen der eleven går når saka blir meldt til statsforvaltaren.

Skolen og skoleeigaren skal utan hinder av lovfesta teieplikt leggje fram alle opplysningar som statsforvaltaren meiner må til for å greie ut saka. Statsforvaltaren skal sørge for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i statsforvaltaren si saksbehandling.

Kjem statsforvaltaren til at skolen ikkje har oppfylt aktivitetsplikta etter [§§ 9 A-4](#) og [9 A-5](#), kan statsforvaltaren vedta kva skolen skal gjere for å sørge for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det skal setjast ein frist for gjennomføringa av vedtaket, og statsforvaltaren skal følgje opp saka. Statsforvaltaren kan vedta reaksjonar etter skolen sitt ordensreglement, jf. [§ 9 A-10](#), eller at ein elev skal byte skole, jf. [§ 9 A-12](#).

Avgjerda til statsforvaltaren er eit enkeltvedtak og kan påklagast etter reglane i forvaltningsloven. Skoleeigaren har ikkje klagerett».

Elever og foreldre til den eleven det gjelder kan melde fra til Statsforvalteren muntlig eller skriftlig. Hensikten med muligheten til å melde saken til Statsforvalteren, og få den behandlet der, er å sikre elever og foreldre en mulighet til å få sin sak prøvd av en annen myndighet utenfor skolen.

Statsforvalteren skal fungere som et sikkerhetsnett. Å melde fra til Statsforvalteren er aktuelt hvis saken allerede er tatt opp med rektor, og elev eller foreldre ikke er fornøyd med hvordan skolen følger opp saken for at eleven skal få det trygt og godt.

Vedlegg 1:

MELDESKJEMA OM BEKYMRING FOR ELEVENS SKOLEMILJØ

Elevens navn:	Trinn:	Fødselsdato:
Bekymringen meldes til:		
Bekymringen meldes av:	Dato	
Hva dreier bekymringen seg om? (mobbing, vold, rasisme, diskriminering, utestegning)		
Hvordan ble bekymringen oppdaget?		

Annen faktainformasjon?

Bekymringen sendes til rektor/ undervisningsinspektør, og lagres i elevens digitale mappe i IST og Websak.

Nyttige nettsteder:

BTI- Bedre tverrfaglig innsats i Færder: <https://faerder.kommune.no/tjenester/barnehage-skole-og-familie/familiens-hus/for-ansatte-i-familiens-hus/handlingsveileder-bti/>

FUG: https://foreldreutvalgene.no/fug/?gclid=Cj0KCQiA8vSOBhCkARIsAGdp6RSEm-r6xPSNs8IVG7gq6TruQ4J6aMSnGwE7Yx1IDots-LVxhQTScT8aAgwPEALw_wcB

www.nullmobbig.no

Utdanningsdirektoratet har laget en brosjyre som tar for seg elevenes læringsmiljø, rettet mot elevene:

https://www.udir.no/Upload/Laringsmiljo/brosjyrer/Skolemiljo_Elevbrosjyre_bokmal.pdf?p

Kilder:

Moen, E. (2014): Slik stopper vi mobbing. Oslo: Universitetsforlaget.

Ogden, T. (1995): Kompetanse i kontekst: En studie av risiko og kompetanse hos 10- og 13-åringer. Rapport 3. Oslo: Barnevernets Utviklingssenter.

Roland, E. (2015): Spekter. En ikke-anonym spørreundersøkelse. Læringsmiljøsenderet. Universitetet i Stavanger

<https://www.udir.no/lk20/overordnet-del/3.-prinsipper-for-skolens-praksis/3.1-et-inkluderende-laringsmiljo/?lang=nob>

<https://www.regjeringen.no/no/tema/familie-og-barn/innsiktsartikler/fns-barnekonvensjon/fns-konvensjon-o>

UDIR: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/skolemiljo/psykososialt-miljo/hva-er-et-godt-laringsmiljo/>

